

Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych TISE SA

Marta Wanat-Klujew
Cezary Górka

Program: Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności
Priorytet: Odporność i konkurencyjność gospodarki – część grantowa
Działanie: A1.2.1. Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności

22 kwietnia 2024 r.

OBSZAR DZIAŁANIA TISE W PROJEKCIE

A1.2.1.

Wartość projektu to: **263 469 791,54 PLN**

Wartość środków w podziale na województwa:

- woj. mazowieckie przeznaczono **187 713 248 zł**
- woj. podlaskie **22 990 287 zł**
- woj. warmińsko-mazurskie **38 031 806 zł**

WARUNKI UCZESTNICTWA W PROGRAMIE

- wsparcie na realizację przedsięwzięć MŚP mogą ubiegać się mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa,
- na dzień 31 grudnia 2019 r. Wnioskodawca nie znajdował się w trudnej sytuacji w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących pomocy państwa,
- na Wnioskodawcy nie ciąży obowiązek zwrotu pomocy publicznej wynikający z decyzji Komisji Europejskiej uznającej taką pomoc za niezgodną z prawem oraz rynkiem wewnętrznym,
- na dzień złożenia wniosku Wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą w sektorze hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka, kultura oraz spełnia łącznie następujące warunki:
  - według stanu na 31 grudnia 2019 r. lub najpóźniej od dnia 20 marca 2020 r. Wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą w sektorze hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka, kultura;
  - w okresie od 20 marca 2020 r. do 15 maja 2022 r. Wnioskodawca prowadził działalność gospodarczą w sektorze hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka lub kultura.

WARUNKI UCZESTNICTWA W PROGRAMIE cd

- Wnioskodawca jest zobowiązany wykazać, iż w latach 2020 lub 2021 odnotował spadek obrotów w wysokości co najmniej 30%, liczonych rok do roku, zgodnie z pkt. 2, z zastrzeżeniem pkt. 3.
- Spadek obrotów, o którym mowa w pkt. 1, należy rozumieć jako spadek przychodów ze sprzedaży towarów, produktów lub usług w ujęciu wartościowym obliczany jako stosunek łącznych obrotów zamkniętego roku obrotowego 2020 lub 2021 w porównaniu do łącznych obrotów z poprzedniego zamkniętego roku obrotowego odpowiednio 2019 lub 2020 (z zastrzeżeniem pkt. 3), wyliczany dla Wnioskodawcy.
- Jeżeli działalność Wnioskodawcy w 2020 roku była zawieszona przez co najmniej 6 miesięcy, Wnioskodawca wykazujący spadek obrotów w roku 2021, dokonuje porównania tego spadku w stosunku do roku 2019.

WARUNKI UCZESTNICTWA W PROGRAMIE cd

Przedsięwzięcie MŚP musi spełniać łącznie poniższe warunki odnoszące się do terminu jego realizacji:

- realizacja przedsięwzięcia MŚP nie może zostać rozpoczęta przed dniem ani w dniu złożenia wniosku,
- założony okres realizacji przedsięwzięcia MŚP nie może być dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy, licząc od dnia rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia MŚP,
- założone rozpoczęcie przedsięwzięcia zaplanowane jest nie później niż w ciągu 3 miesięcy od złożenia wniosku o objęcie przedsięwzięcia MŚP wsparciem,
- okres realizacji przedsięwzięcia MŚP nie może wykraczać poza datę 31 stycznia 2026 r.

WARUNKI UCZESTNICTWA W PROGRAMIE cd

Wnioskodawca posiada prawa i pozwolenia niezbędne do realizacji przedsięwzięcia MŚP:

- dokumentację oraz prawa i pozwolenia, niezbędne do realizacji przedsięwzięcia MŚP,
- prawa i pozwolenia niezbędne do utrzymania produktów przedsięwzięcia MŚP (jeśli dotyczy).

Dokumenty należy załączyć do wniosku. W przypadku, gdy do realizacji przedsięwzięcia MŚP nie są wymagane prawa i pozwolenia, Wnioskodawca powinien uzasadnić tę okoliczność lub wskazać podstawę prawną.

PRZEDSIĘWZIĘCIE MŚP - 1

- Wnioskodawca zaplanuje działania, które przyczynią się do zwiększenia odporności przedsiębiorstwa na sytuacje kryzysowe (np. powodujące istotną zmianę dla przedsiębiorstwa lub branży), a **rozszerzenie lub dywersyfikacja prowadzonej działalności** przyczyni się do pozyskania szerszej grupy klientów dla oferowanych produktów i usług lub do wejścia i zaangażowania przedsiębiorstwa w nowe obszary działania, w tym w nowe technologie lub rynki w ramach sektora hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka, kultura.

Odporność oznacza zdolność do stawienia czoła wstrząsom gospodarczym, społecznym i środowiskowym lub utrzymującym się zmianom strukturalnym w sposób sprawiedliwy, zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu.

PRZEDSIĘWZIĘCIE MŚP - 2

- Przedsięwzięcie MŚP, którego celem jest rozszerzenie lub dywersyfikacja prowadzonej działalności, **obejmować będzie w szczególności:**
  - unowocześnienie bazy usługowej lub produkcyjnej,
  - zmianę sposobu produkcji lub dostarczania produktów lub usług,
  - zmiany w asortymencie produktów lub usług będących w ofercie Wnioskodawcy,
  - pozyskanie nowych dostawców, dystrybutorów lub usługodawców,
  - zwiększenie grupy potencjalnych odbiorców,
  - wdrożenie odmiennych od dotychczas stosowanych metod produkcji lub zastosowanie rozwiązań nowszych niż dotychczas stosowane, zapewniających w szczególności niższe niż dotychczas koszty stosowania rozwiązania, lub niższe niż dotychczas zużycie zasobów, lub materiałów lub energii, lub niższe niż dotychczas obciążenie dla środowiska, np. mniej będzie wytwarzanych odpadów, albo będą one efektywniej wykorzystane, itp.

PRZEDSIĘWZIĘCIE MŚP - CD

Przez rozszerzenie lub dywersyfikację prowadzonej działalności gospodarczej rozumiane jest wzmocnienie prowadzonej działalności przedsiębiorstwa, realizacja nowych projektów, jak również przejście z jednego profilu działalności na inny profil działalności w ramach sektorów hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka lub kultura objętych w każdym przypadku kodami PKD wskazanymi w załączniku do Regulaminu wyboru przedsięwzięć MŚP.

Dywersyfikacja profilu działalności nie może powodować rezygnacji Wnioskodawcy z działalności w sektorze hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka, kultura, tj. w zakresie wskazanych kodów PKD stanowiących załącznik do Regulaminu wyboru przedsięwzięć MŚP.

PRZEDSIĘWZIĘCIE MŚP - 3

- Wnioskodawca wskaże jako cel przedsięwzięcia MŚP **uruchomienie produkcji nowego produktu lub rozpoczęcie świadczenia nowej usługi**. Wnioskodawca na zakończenie realizacji przedsięwzięcia MŚP musi dysponować gotowym produktem lub usługą – oznacza to zakończenie fazy testów lub badań, w wyniku których został opracowany produkt końcowy.

W przypadku, gdy w wyniku realizacji przedsięwzięcia MŚP Wnioskodawca będzie posiadał w swoim asortymencie nowe produkty lub usługi, muszą być one objęte kodami PKD działalności, które zostaną ujawnione w dokumentach rejestrowych najpóźniej w dacie zakończenia przedsięwzięcia MŚP. Weryfikacja nastąpi w oparciu o numery kodów PKD ujawnionych w KRS lub CEIDG lub w rejestrze REGON.

PRZEDSIĘWZIĘCIE MŚP - CD

- Przedsiębiorstwo MŚP może otrzymać wsparcie, jeżeli realizuje działania w ramach następujących komponentów:

inwestycyjnym, obejmującym inwestycje w projektowanie i produkcję swoich towarów i usług, takich jak:

- zakup maszyn i urządzeń niezbędnych do wprowadzenia na rynek nowych produktów/usług,
- roboty budowlane, w tym budowa nowych linii produkcyjnych,

oraz jako wspierające i uzupełniające powyższe cele:

- inwestycje związane z zieloną transformacją, w szczególności zachęcające do zapobiegania powstawaniu odpadów, recyklingu/ponownego wykorzystania odpadów oraz wdrożenia rozwiązań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych,
- działania związane z wykorzystaniem technologii cyfrowych w związku z koniecznością dokonania zmian procesów, sposobu funkcjonowania przedsiębiorstwa lub wzmocnienia odporności na wypadek kolejnych kryzysów

w sektorze, w którym prowadzona jest działalność.

PRZEDSIĘWZIĘCIE MŚP - CD

- Przedsiębiorstwo MŚP może otrzymać wsparcie, jeżeli realizuje działania w ramach następujących komponentów:

szkoleniowym, obejmującym podnoszenie/zmianę kwalifikacji pracowników dzięki zapewnieniu szkoleń w zakresie nowych rozwiązań informatycznych, nowych technologii, analizy potrzeb klienta, zarządzania informacjami/danymi, a także zarządzania ryzykiem,

doradczym w zakresie realizacji przedsięwzięcia MŚP.

ZASADY FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ MŚP

- Maksymalna wartość kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia MŚP wynosi **600 tys. zł**
- Maksymalna kwota wsparcia na przedsięwzięcie MŚP wynosi **540 tys. zł**
- Minimalna kwota wsparcia na przedsięwzięcie MŚP wynosi **50 tys. zł**
- Maksymalna kwota wsparcia w ramach komponentu doradczego i szkoleniowego nie może przekroczyć łącznie 30% kwoty wnioskowanego wsparcia dla przedsięwzięcia MŚP.
- Minimalna kwota wsparcia w ramach komponentu inwestycyjnego wynosi 70% kwoty wnioskowanego wsparcia dla przedsięwzięcia MŚP.

ZASADY FINANSOWANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ MŚP - cd

- Wsparcie na realizację przedsięwzięcia MŚP jest udzielane w ramach pomocy de minimis.
- Wsparcie przedsięwzięcia MŚP jest udzielane w formie refundacji części poniesionych kosztów kwalifikowalnych przedsięwzięcia MŚP.
- Kosztem kwalifikowalnym są koszty, o których mowa w § 5 ust. 2 rozporządzenia MŚP:
  - poniesione przez Wnioskodawcę po dniu złożenia wniosku,
  - poniesione z zachowaniem zasad uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców oraz regulacji art. 6c ustawy o PARP,
  - bezpośrednio związane z przedsięwzięciem MŚP.

Katalog kosztów kwalifikowalnych oraz zasady ich kwalifikowania określa „Przewodnik kwalifikowalności wydatków” stanowiący załącznik nr 2 do Regulaminu.

O CO PYTAJĄ NAS PRZEDSIĘBIORCY ?

- Czy generator wniosków (LSI) zostanie uruchomiony dopiero w dniu naboru?
- Czy kolejność wniosków, szybkość jego złożenia jest istotna?
- Czy działalność może być prowadzona od 30.12.2019 r.?
- Czy spadki będą liczone od przychodów ogółem czy wydzielonych dla branży HoReCa? (np. gdy w ramach jednej działalności gospodarczej prowadzona jest działalność deweloperska i hotelarska)?
- Czy jako podmioty powiązane posiadające dwa różne NIP-y jako spółka cywilna oraz jednoosobowa działalność gospodarcza można dla każdego podmiotu starać się o dofinansowanie na dwa oddzielne projekty?

- Czy działalność może być zamknięta (nie zawieszona) w międzyczasie i otwarta na nowo, pod warunkiem, że spełnia 3 terminy, o których mowa w kryterium A.1 NIP przedsiębiorstwa pozostaje ten sam. Czy otwarcie może nastąpić dzień przed złożeniem wniosku?

Tak, z zastrzeżeniem, że działalność zamknięta i podjęta po zamknięciu i ustaniu przeszkód jest taka sama w zakresie kodów PKD umieszczonych w HoReCa.

- Czy można kwalifikować zakup wyposażenia i składników majątku, które nie mieszczą się w katalogu kwalifikowalności w rozdziale 4 Przewodnika kwalifikowalności, ale spełniają ogólne zasady kwalifikowalności z rozdziału 2.6, np., wyposażenie kuchni, kubki, sztucce

Tak, możliwe jest kwalifikowanie zakupu wyposażenia i składników majątku, które nie znajdują się w katalogu kwalifikowalności w rozdziale 4 Przewodnika kwalifikowalności, ale spełniają ogólne zasady kwalifikowalności z rozdziału 2.6. Przykłady takich składników to wyposażenie kuchni, kubki, sztucce. Jednakże, istotne jest, aby zakupione rzeczy były zgodne z przepisami dotyczącymi ewidencji środków trwałych, co oznacza konieczność ich ujęcia zbiorczego w ewidencji środków trwałych.

- Co jest rozumiane jako rozpoczęcie projektu?

Za rozpoczęcie prac nad Projektem uznaje się dzień rozpoczęcia robót budowlanych związanych z inwestycją lub dzień zaciągnięcia pierwszego prawnie wiążącego zobowiązania do zamówienia środków trwałych, lub usług doradczych i szkoleniowych (np. zawarcie umowy z dostawcą/ wykonawcą) lub innego zobowiązania, które sprawia, że przedsięwzięcie staje się nieodwracalne, zależnie od tego, co nastąpi pierwsze.

- Co w sytuacji, gdy wydatki netto przekraczają 600 tys. zł (czy jest np. możliwość realizacji projektu o wartości 1,2 mln netto, przy 600 tys. wydatków kwalifikowanych i 540 tys. dofinansowaniu)?

Maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych to 600 tys. zł. Od tej kwoty wyliczany jest wkład własny w rozumieniu odpowiedniego punktowanego kryterium. Jeśli wydatki przedsięwzięcia MŚP będą wyższe niż wartość regulaminowa, bo będą np. dotyczyć niekwalifikowanego zakupu gruntu, czy nieruchomości niezbędnych do realizacji projektu, to można je uwzględnić w kolumnie wniosku „wydatki ogółem” wskazując w odpowiednich wierszach źródła. Ta kwota nie będzie jednak uwzględniana przy ustaleniu wkładu własnego, bo ten liczony jest tylko od wydatków kwalifikowanych.

- Jak liczone będą 30% spadki (która pozycja ze Sprawozdania Finansowego/PIT)?
 Wnioskodawca jest zobowiązany wykazać, iż w latach 2020 lub 2021 odnotował spadek obrotów w wysokości co najmniej 30 %, liczonych rok do roku. Spadek obrotów, należy rozumieć jako spadek przychodów ze sprzedaży towarów, produktów lub usług w ujęciu wartościowym.

Pełna księgowość	Książka przychodów i rozchodów	Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych	Karta podatkowa
Dokument: sprawozdanie finansowe (rachunek zysków i strat)	Dokument: Książka przychodów i rozchodów	Dokument: Ewidencja przychodów deklaracja PIT-28	Dokument: Rejestr sprzedaży VAT
Uwzględnij: -przychody netto ze sprzedaży	Uwzględnij: -wartość sprzedanych towarów i usług z kolumny 7	Uwzględnij: -łączną wartość przychodów	Uwzględnij: -łączną wartość sprzedaży netto
Nie uwzględniaj: -pozostałych przychodów operacyjnych, -przychodów finansowych.	Nie uwzględniaj: -pozostałych przychodów z kolumny 8		W przypadku przedsiębiorców korzystających z karty podatkowej (niebędących czynnymi podatnikami VAT) przychody ze sprzedaży przedsiębiorca oblicza na podstawie wystawionych faktur lub rachunków.

- Proszę o potwierdzenie, że umowa pożyczki, o której mowa w Przewodniku kwalifikowalności: „W przypadku finansowania wkładu własnego przez MŚP z pożyczki, MŚP przedstawia Operatorowi do weryfikacji kopię umowy pożyczki.” – nie jest wymagana do wniosku, jest wymagana do umowy.

Tak. Wymaganie zawartej umowy na etapie oceny wniosku, której wynik jest zdarzeniem przyszłym niepewnym byłoby nadmierne. Na etapie wniosku przyjmujemy deklarację zaciągnięcia pożyczki. Aby umowa została podpisana, musi być zawarta umowa pożyczki i okazana/ załączona do dokumentacji potwierdzającej możliwość zawarcia umowy.

- Czy w ramach dywersyfikacji działalności można kupić jacht/łódź motorową/samolot na wynajem? Czy należy traktować je jako środki trwałe czy środki transportu (czy będą rozliczane amortyzacją)?

Pojazdem można nazwać każdą maszynę przeznaczoną do przemieszczania ludzi, zwierząt lub towarów na określoną odległość. Decydującym czynnikiem dla klasyfikacji danego sprzętu jako środka trwałego lub środka transportu jest jego wykorzystanie, przeznaczenie lub sposób użytkowania. Na przykład, jeśli pojazd jest wykorzystywany w celach rekreacyjnych, takich jak łódka, kajak czy rower wodny, to zazwyczaj uznaje się go za środek trwały.

- Czy wnioskodawca może zalegać z podatkami na dzień składania wniosku (US) i ze składkami na dzień składania wniosku (ZUS)?
- Czy wnioskodawca mógł być karany na dzień złożenia wniosku?
- Czy wnioskodawca może w ramach jednego projektu unowocześnić/zdywersyfikować kilka lokalizacji?
- Czy jeśli wnioskodawca prowadząc działalność gospodarczą w województwie, w którym zgłasza lokalizację głównej inwestycji może również unowocześnić obiekt zlokalizowany w obszarze innego Operatora?
- Czy wnioskodawca musi dołączyć do wniosku o dofinansowanie sprawozdania finansowe/złożone PITy za lata 2019-2023?
- Czy na dzień podpisania umowy o dofinansowanie będzie badana tzw. trudna sytuacja finansowa wnioskodawcy?

- Czy wnioskodawca musi posiadać umowę dzierżawy/najmu lokalu na czas obejmujący okres trwałości (czy musi ją załączyć)?
- Czy wnioskodawca może w ramach projektu wybudować nowy obiekt i czy musi posiadać/udokumentować prawo do gruntu?
- Czy wnioskodawca musi na etapie realizacji projektu posiadać wszelkie pozwolenia na inwestycję (np. pozwolenie na budowę, OOS)? Czy przewiduje się umowy warunkowe?
- Czy stowarzyszenia/fundacje prowadzące działalność gospodarczą mogą wziąć udział w konkursie?
- Wydatki na ekologizację/cyfryzację mają być "wspierające". Co to oznacza? Czy jest określona proporcja na te wydatki?
- Czy wnioskodawca musi do wniosku lub w ramach uzupełnień załączyć po 3 oferty na każdy wydatek?

- Czy w przypadku nieosiągnięcia wskaźnika ilościowego dla poszczególnych województw, planowana jest kolejna tura - dla podmiotów, które nie mają spadków?
- Czy okres trwałości projektu to tylko rok? Czy można sprzedać środek trwały po upływie roku od zakończenia realizacji projektu?
- Czy projekt może dotyczyć wyłącznie zakupu praw autorskich do oprogramowania/licencji na platformę streamingową?
- Czy zaświadczenie o niekaralność ma być z KRK i ma dotyczyć przedsiębiorstwa czy może osoby reprezentującej?
- Czy środki trwałe muszą być nowe?

- Co jaki okres czasu należy składać wnioski o płatność? Czy jest to raz na kwartał?
- Czy przedsiębiorstwo może obejmować dwie usługi o dwóch różnych charakterach, które obejmują dwa różne kody PKD w dwóch różnych działach PKD? (np. nowa usługa wynajmu domków letniskowych i nowa usługa cateringowa). Czy takie podejście jest zgodne z dokumentacją konkursową?
- Prowadzę usługi przewodnika turystycznego - kod pkd 79.90.A i chcę wybudować dwa domki rekreacyjne i prowadzić najem - kod pkd 55.20.Z Nastąpi zatem zmiana profilu usług, dodatkowe usługi. Kiedy mam dopisać dodatkowy kod PKD. Przed złożeniem wniosku, czy po podpisaniu umowy na dotację?
- Czy w przypadku budowy witryn chłodniczych i grzewczych które są robione na wymiar można do wyceny dać ofertę tylko od firmy lokalnej?

- Konkurs jest umownie nazywany HoReCa. W dokumentacji konkursowej wielokrotnie jest mowa o działalności w sektorze hotelarstwo, gastronomia (HoReCa), turystyka, kultura, tj. w zakresie wskazanych kodów PKD stanowiących załącznik do Regulaminu wyboru przedsiębiorzeń MŚP. Pytanie – czy do konkursu kwalifikują się wszelkie podmioty posiadające wśród PKD któryś z PKD z listy kodów stanowiącej załącznik do dokumentacji konkursu?
- Czy jeśli mowa o PKD, to czy kluczowe jest PKD wskazane w rubryce 1.Przedmiot przeważającej działalności przedsiębiorcy czy też może być w rubryce 2.Przedmiot pozostałej działalności przedsiębiorcy dla działu 3 odpisu KRS?
- Jaki jest minimalny % przychodów z listy PKD, które muszą być osiągnięte w okresach referencyjnych w stosunku do innych przychodów – spoza listy kodów PKD stanowiącej załącznik do dokumentacji konkursu?
- Dywersyfikacja działalności. Czy w ramach dywersyfikacji należy wprowadzić taki produkt lub usługę, która spowoduje niezbędność wprowadzenia do dokumentów rejestrowych nowego kodu PKD? Czy może to być PKD spoza listy kodów PKD? Czyli np. restauracja wprowadza nową usługę produkcji butów na zamówienie- Jest to dywersyfikacja, jednak jest to PKD spoza rekomendowanej listy. Czy taka forma inwestycji jest dozwolona?

- Restauracja posiada w swojej ewidencji PKD 56.10.A i 56.10.B. Jednak nie posiada przyrzep gastronomicznych (nie ma ich w ewidencji środków trwałych) i nie świadczy usług gastronomicznych w ramach 56.10.B. mimo że ma to w swoim wykazie w dokumencie rejestrowym. Czy jeśli ta restauracja w ramach projektu nabędzie przyrzepy gastronomiczne i rozpocznie sprzedaż jedzenia w tych przyrzepach, to czy taka dywersyfikacja następuje zgodnie z dokumentacją konkursową?
- Jaki jest tryb postępowania w sytuacji, gdy jakiś koszt wskazany we wniosku zostanie uznany za niekwalifikowalny? Czy w takiej sytuacji cały wniosek zostaje odrzucony? Czy można zastąpić ten wydatek czymś innym, czy wniosek będzie podlegał ograniczeniu poprzez zapisy umowy wsparcia?
- Wnioskodawca w kwietniu otrzyma pozwolenie na budowę, ale później przez miesiąc staje się ono prawomocne w związku z czym nie wiadomo czy zdąży je złożyć. Czy można złożyć wniosek z nieprawomocnym pozwoleniem na budowę i w trybie poprawek dostarczyć prawomocne?

Kontakt z TISE

- e-mail: horeca@tise.pl
- Dyżur Eksperta pon.-pt. 9.30-15.00:
tel. 517 420 746 lub tel. 786 840 500

Towarzystwo Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych TISE SA
ul. Okopowa 56, 01-042 Warszawa

www.tise.pl